Nr 245. Kraków, Niedziela 30 Maja 1909. Rok XXVIII.

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 21 „
w państwie niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY" w Krakowie.

Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 44.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników L. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w KIOSKU PLOHNA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWA: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Bopcasa i A. Salamonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 10.

ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biura dzienników: Ludwik Plohn, ul. Karola Ludwika 11. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Beszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze) — H. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur Rue Rougmont 14.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.

GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Skład tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy".

Wiec lwowski w sprawie sprowadzenia zwłok Słowackiego. — Odmówienie audyencyi delegatom słowiańskim przez cara. — Termin rozprawy kasacyjnej Siczyńskiego. — Rząd czarnogórski a pos. Masaryk. — Deficyt budżetu serbskiego. — Afera Constansa i Zinowjewa. — Epilog zajścia w Casablance. — Obrabowanie kasy sądowej w Brzeżanach.

O Wawel dla Słowackiego.

(Sprawozd. telef. „N. Reformy").

Lwów, 30 maja.

W sali Tow. pedagogicznego odbył się wczoraj wieczorem wiec ogólno-akademicki w sprawie odmówienia miejsca na Wawelu prochom Juliusza Słowackiego przez ks. kardynała Puzynę. W wiecu wzięło udział około 600 osób, między innymi delegaci krakowscy komitetu dla sprowadzenia zwłok Słowackiego do kraju, prof. Kasprowicz i inni.

Po referacie p. Rettingera i licznych przemówieniach uchwalono następującą rezolucyę:

„W setną rocznicę urodzin Juliusza Słowackiego zaszedł nieoczekiwany, nader smutny i bolesny fakt: ks. biskup krakowski kardynał Puzyna założył samowolnie „veto" przeciw tylekroć razy z całą stanowczością wyrażanej woli całego narodu, który postanowił umieścić zwłoki wieszcza na Wawelu.

„Przeciw temu zamachowi na zgodną wolę społeczeństwa podnosi młodzież polska uroczysty głos protestu i zwraca się do ogółu Polaków z wezwaniem do energicznej samoobrony.

„Aby uniemożliwić na przyszłość cenzurowanie przez czynniki niepowołane zgodnej woli narodu, pragnącego Wawel uczynić Panteonem swoich Największych — wiec młodzieży polskiej podnosi myśl sekularyzacyi Wawelu i zwraca się do reprezentacyi kraju z przedstawieniem, by wszczęto kroki w celu oddania podziemi Wawelu pod bezpośrednią władzę narodu."

Dodatkowo uchwalono rezolucyę:

„Wiec zwraca się do wszystkich postępowych żywiołów z przedstawieniem, i szczególnie kładzie na sercu młodzieży, by rozpoczęła akcyę, zmierzającą do wyzwolenia świadomości narodowej polskiej z łączności i z pod wpływów organizacyj klerykalnych".

Obie rezolucye uchwalono jednomyślnie i przekazano prezydyum, aby zakomunikowało je kardynałowi Puzynie i komitetowi sprowadzenia zwłok Słowackiego.

Konferencya słowiańska.

(Telegr. „N. Reformy".)

Petersburg. Pet. ag. tel. donosi: Przy onegdajszym obiedzie na cześć słowiańskich gości, hr. Olizar w odpowiedzi na mowę prezydenta Chomiakowa oświadczył, że uważa za swój obowiązek na jego słowa ciepłemi słowami odpowiedzieć: Życzy rosyjskiemu braterskiemu narodowi chwały i siły.

Sprawa chełmska.

Petersburg. Na posiedzeniu zjazdu słowiańskiego poseł Dymsza omawiał projekt wyodrębnienia Chełmszczyzny i wykazywał, że projekt ten staje się aktem nowego gwałtu, zwróconego przeciw narodowości polskiej, i jest nowem wyzwaniem ze strony rządu w kierunku wynarodowienia Polaków. Naród polski protestuje przeciw takiemu gwałtowi, idącemu ze Wschodu, jak również protestował przeciw pruskiej eksterminacyi, płynącej z Zachodu.

Uczestnicy konferencyi wyrazili uznanie dla tej mowy.

Następnie w dyskusyi nad tą kwestyą przeciw wyodrębnieniu Chełmszczyzny występowali ostro: Aleksander Stachowicz, Wołodimirow i Makłakow. Odpowiadali im Wergun i Filewicz, który twierdził wbrew Dymszy, że wschodnia granica Królestwa Polskiego nie była ustanowiona przez kongres wiedeński i jest tylko przypadkową.

P. Dmowski oświadczył, że z przyjemnością słyszy propozycyę Werguna, aby zapytać ludności powiatów, które mają być oddzielone, czy pragnie oderwania od Królestwa Polskiego. Mowca zgadza się także na propozycyę powyższą, ale do chwili otrzymania odpowiedzi ludności należy wstrzymać całą sprawę. Kongres wiedeński nie ustanowił granicy wschodniej Królestwa Polskiego, przewidując możliwość przesunięcia jej dalej na wschód. Obecna granica jest minimalną, jako granica z r. 1795 i z czasów Księstwa warszawskiego. Dalej zaznaczył mowca, że goście słowiańscy mogli się przekonać, iż kwestya Chełmszczyzny jest nietylko kwestyą polsko-rosyjską, lecz także starciem dwóch prądów rosyjskich: jednego słowiańskiego, a drugiego wrogiego Polakom. — Naród polski nigdy nie pogodzi się z tym zamachem na jego prawa i interesy.

Przewodniczący poseł Kramarz zreasumował przebieg dyskusyi stwierdzeniem, że zjazd oświadcza się przeciwko wyodrębnieniu Chełmszczyzny.

Nawet delegat Wergun zgodził się na projekt, że należy zapytać o zdanie w tej sprawie ludność Chełmszczyzny.

Odmówienie audyencyi.

Petersburg. Jak donoszą dzienniki, delegaci słowiańscy na prośbę o audyencyę u cara otrzymali odmowną odpowiedź.

TELEGRAMY

z dnia 30 maja.

Kopenhaga. Parlament został zwołany na nadzwyczajną sesyę na dzień 9 czerwca.

Petersburg. Według informacyi petersb. ag. telegraficznej, ma niebawem nastąpić podniesienie rosyjskiej dyplomatycznej agencyi w Sofii i rosyjskiego generalnego konsulatu w Maroku na poselstwo, a również ma być w Pradze utworzony rosyjski konsulat.

Sprawa Siczyńskiego.

Lwów. Wskutek zażalenia nieważności, wniesionego przez obrońcę Siczyńskiego, odbędzie się rozprawa kasacyjna przed najwyższym trybunałem w Wiedniu 21 czerwca o g. 10 rano.

Sankcya ustaw.

Wiedeń. „Wien. Ztg" ogłasza: Cesarz sankcyonował uchwaloną przez Sejm galic. ustawę, normującą emeryturę lekarzy okręgowych i zaopatrzenie wdów po nich, oraz ustawę zmieniającą kilka postanowień statutu gminy m. Lwowa.

Nafta galicyjska.

Wiedeń. „W. Allg, Ztg" przynosi stanowcze zaprzeczenie informacyi „N. W. Tgblt", jakoby rokowania w Hamburgu ze „Standard Oil Company" rozbiły się i zamieszcza depeszę z Hamburga stwierdzającą, że przyszło już do zupełnego porozumienie między obu stronami, a podpisanie umowy nastąpi w najbliższych dniach.

Infant hiszpański w Wiedniu.

Wiedeń. O godz. 6 wieczorem odbył się w nowej sali zamkowej obiad, wydany przez cesarza na cześć infanta hiszpańskiego Don Fernando.

Wiedeń. Infant hiszpański odjechał wczoraj wieczór do Monachium.

Przesilenie węgierskie.

Budapeszt. Ze względu na doniesienie kilku dzienników, jakoby rząd węgierski przygotowując plan zażegnania przesilenia, zrezygnował z żądań wojskowych, stwierdza „Magyar Tudosito" na podstawie informacyi z kompetentnego źródła, że ani rząd jako taki, ani żaden z członków gabinetu nie myśli porzucać wojskowych żądań i że wszystkie przeciwne wiadomości są nieprawdziwe.

O proces zagrzebski.

Cetynia. Z powodu mowy posła Masaryka, wygłoszonej w wiedeńskiej Izbie posłów podczas dyskusyi w sprawie zagrzebskiego procesu, w której poseł Masaryk oświadczył, że statut rewolucyjny przed ogłoszeniem go przez Nasticza został przez ks. Mikołaja przesłany rządowi austryackiemu — oświadcza organ urzędowy, że ks. Mikołaj nigdy Nasticza nie widział i nikt w Cetynii tego statutu przed jego ogłoszeniem nie czytał. Wobec tego organ urzędowy wzywa pos. Masaryka, aby swoje twierdzenie udowodnił.

Austrya a wystawy włoskie.

Wiedeń. „N. Fr. Presse" donosi, że Austrya złożyła oświadczenie zawiadamiające, iż weźmie oficyalnie udział w wystawie przemysłowej w Turynie i w wystawie sztuki w Rzymie.

Deficyt budżetu serbskiego.

Belgrad. Budżet państwa, z powodu niedawnych zawikłań, wykazuje deficyt 130 milionów.

Cesarz Wilhelm w Anglii.

Londyn. „Daily Express" donosi, że obecnie toczą się rokowania co do przyjazdu cesarza Wilhelma w jesieni do Anglii.

Sprawa kreteńska.

Wiedeń. „W. Allg. Ztg." donosi, że wobec żądań Krety co do uznania jej niezawisłości, Austro-Węgry oświadczyły się za utrzymaniem „status quo", celem uniknięcia dalszych zawikłań.

Paryż. Major Enver bej oświadczył korespondentowi „Journal'a", że rząd turecki zdecydowany jest nie czynić żadnych ustępstw w sprawie kreteńskiej.

O kolej oryentalną.

Sofia. Jak z kół urzędowych słychać, obrano łagodniejszą formę noty do Porty w sprawie kolei oryentalnej. Nota ta wzywa Portę do szybkiego porozumienia z Tow. kolei oryentalnych, gdyż rząd bułgarski w razie dalszego przewlekania uczyni Portę odpowiedzialną za wynikające z tego straty i będzie szukał rozwiązania kwestyi odszkodowania w bezpośrednich rokowaniach z koleją oryentalną bez zgody Porty. Nota ma już być przesłaną Porcie.

Z Turcyi.

Konstantynopol. Młodoturecki dziennik „Tanin" wyraża ubolewanie, że prasa europejska przyniosła tendencyjne i fałszywe wiadomości o rzekomych nieporozumieniach między Mahmudem Szefketem paszą a komitetem. „Tanin" oświadcza, ze obecnie w Turcyi nie istnieją żadne przeciwieństwa między stronnictwami, czy też osobami.

Abdul Hamid.

Paryż. Według informacyj „Journala", Enver bej oświadczył, że Abdul Hamid będzie przewieziony na jedną z wysp Egiejskich, gdyż ludność w Salonice nie jest zadowolona z internowania go w tem mieście.

Kiamil pasza.

Konstantynopol. Były w. wezyr Kiamil pasza nie został aresztowany, ale pozostaje pod nadzorem policyjnym.

Przekupstwo dyplomatów.

Paryż. W sprawie sensacyjnych rewelacyj co do przekupstwa dyplomatów przez Abdul Hamida, zaznacza „Figaro", że możliwem jest, iż funkcyonaryusze pałacowi Abdul Hamida dla pokrycia swych malwersacyi przedkładali sfałszowane pokwitowania w imieniu Constansa i Zinowjewa. W każdym razie należy oczekiwać wyjaśnienia od Constansa.

Epilog zajścia w Casablance.

Berlin. Wczoraj po południu w urzędzie spraw zagr. sekretarz stanu spraw zagr. i franc. ambasador podpisali protokoł, w którym rządy francuski i niemiecki w myśl wyroku trybunału haskiego wyrażają swe ubolewania z powodu zajścia w Casablance.

Z Persyi.

Tebris. Pet. Ag. tel. donosi: 150 Kurdów przybyło do Sancz-Bulah. Jak słychać, wraz z Kurdami przybył także oddział turecki. Po 2-miesięcznej przerwie pierwszy raz nadeszła tu znowu poczta z Uranii.

Z wystawy Tow. sztuk pięknych w Krakowie.

Nieustająca wystawa w krakowskim pałacu sztuki udzieliła w bieżącym miesiącu gościny gronu młodych artystów, których twórczość malarska ostatniemi czasy zwróciła na siebie uwagę pewnemi odrębnemi właściwościami, zaznaczającemi zwrócenie się myśli w kierunku poważnej i dojrzałej idei. W obfitym plonie obrazów znalazło się bezsprzecznie wiele rzeczy pośledniej wartości, a nawet takich, których przyjęcie budzić może zdumienie, przeważały jednak płótna z wybitnem znamieniem talentu, myśli twórczej i techniki pogłębionej.

Z pośród artystów, którzy są u początku swej karyery, zwraca uwagę Teodor Grott, wychowaniec Akademii krakowskiej, od niedawna dopiero występujący publicznie. Młody ten artysta nie obrał sobie jeszcze zdecydowanego działu: dał dwa doskonałe wnętrza kaplic olejne i pastelowe, studya martwej natury, rodzajowe studyum kobiety przy wieczornem oświetleniu i kilka pomniejszych. Widać tu sumienne studya, tendencyę do wyszukiwania nie banalnych efektów, poszanowanie linii rysunkowej, duży temperament malarski, który po pełniejszem opanowaniu techniki dać może rzeczy zupełnie dobre i zajmujące.

P. Alfons Karpiński zostający pod wyraźnym wpływem szkoły francuskiej, jest doskonałym technikiem. Jego motywa krajobrazowe Paryża, barwne sceny rodzajowe z życia stolicy, nastroje pejsażowe a nawet studya portretowe świadczą o nagromadzonym kapitale wiedzy malarskiej i posiadają dużo wdzięku i miękkości.

P. Emilia Knausówna po dłuższej przerwie przypomniała się cyklem szkiców i rysunków, przeważnie bardzo pracowitych studyów, w których przebija niezaprzeczona zdolność i duży nakład pracy.

Akwaforty p. Wandy Komorowskiej świadczą o zupełnem opanowaniu techniki tego rodzaju sztuki, mają dużą wyrazistość i doskonałe kontrasty świateł i cieniów.

Nowicyuszką na wystawie jest p. Małgorzata Ładówna debiutująca czterema pastelowemi portretami. Surowa jeszcze technika tych prac nie zaciera jednak ich walorów artystycznych, polegających na umiejętnem chwytaniu podobieństwa i śmiałem zakreślaniu konturów. Wysubtelizowanie techniki, złagodzenie ostrości płaszczyzn, nie złączonych jeszcze w harmonijną całość, powiększy w przyszłości wartość artystyczną prac młodej malarki.

P. Marya Płonowska wystawiła szereg pejzażów przeważnie o motywach zakopiańskich. Dużo tu tonów ciepłych w kolorystyce, dużo motywów interesujących ze stanowiska malarskiego, tylko technika nakładania farb jeszcze zbyt surowa i nieopanowana. W każdym razie w bogatym plonie prac artystki jest kilka drobnych pejzażów, noszących znamię talentu.

P. Leon Rosenblum, znany dotąd z pejzażów tatrzańskich, tym razem pokusił się o zadanie poważniejsze. Jego „Notre Dame" o zmierzchu, duży krajobraz, posiada ton bardzo dobry. Kontury architektoniczne doskonale tu występują na tle zmierzchu, który mąci jedynie zbyt niebieski kolor nieba. „Wnętrze bóżnicy" mało daje motywów interesujących walorami artystycznemi. Natomiast dużo urozmaicenia mają drobne obrazki pejzażowe, które mimo nazbyt śmiałego wojowania plamą i nastrojem mają pewien wdzięk francuski, dobrze wróżący o przyszłości młodego artysty, szukającego jeszcze swojej drogi.

Do poważniejszych artystów zaliczyć wypada p. Artura Markowicza, którego zbiorowa wystawa kilkunastu obrazów daje świadectwo wielkiej sumienności w pojmowaniu zadań malarskich. P. Markowicz obraca się przeważnie w kole tematów rodzajowych, czerpanych ze stosunków świata żydowskiego. Przyznać trzeba, że tematy te są zawsze podjęte umiejętnie, mają dużo charakterystyki, a technicznie stoją wysoko. Studyum „W bibliotece", przedstawiające starego żyda nad książką, jest jednym z najlepszych obrazów wystawy. Tryptyk z życia starców w schronisku — podobnie jak pełen wdzięku motyw „Rudera", są pracami o wybitnych zaletach malarskich i świadczą o szerokim zakresie obserwacyi i wrażliwości na piękno malarskie.

W.

Z teatru.

„Synowiec stryjem". Komedya w 3 aktach Picarda. **„Doktor z musu".** Komedya w 3 aktach Moliera.

Schyłek sezonu pokrzyżował plany repertoarowe dyrekcyi teatru. Z powodu niedojścia do skutku występów gościnnych Mieczysława Frenkla, któremi p. Solski zamierzał zakończyć tegoroczną kampanię, musiano sięgnąć do rezerwowych zapasów i wieczór wczorajszy poświęcono na wznowienie dwóch lekkich utworów z literatury klasycznej francuskiej, które zawsze mają swe uprawnienie w rozumnie obmyślanym planie repertoarowym współczesnego teatru. Ludwik Picard, komedyopisarz francuski z końca XVIII wieku, należy do tej samej epoki, co ojciec stylowej komedyi obyczajowej Mariveau, stojący na granicy czasów Moliera i pseudoklasycyzmu. Utwory jego w swoim czasie niezwykle popularne były podłożem, na którem rozkwitnąć miała tak bujnie późniejsza farsa Labiche'a i następców. Widzimy tu te rysy obyczajowe i tę metodę roboty scenicznej, która znalazła tak żywe odbicie u naszego Zabłockiego. Banalność pomysłu okraszona dosyć płytkim dowcipem, niezbyt wyszukany ruch sytuacyjny, prostota i naiwność w kreśleniu charakterów zaledwo że szkicowanych, przedstawiają się w całokształcie już tylko jako materyał na pół historyczny, który tylko w wykwintnie stylizowanych ramach może spełnić swoje zadanie na scenie.

W komedyi „Synowiec stryjem" niezbyt kunsztowna intryga opiera się na dosyć zręcznem rozwikłaniu „qui pro quo". Synowiec Franciszek Dorsigny, młody oficer, pragnąc wbrew woli stryja swego pułkownika poślubić swą kuzynkę Zofię, podaje się za stryja i korzystając ze zręcznie podstawionego listu usiłuje podstępem zawrzeć z nią małżeństwo. Podstęp się nie udaje, ale ostatecznie pułkownik, przekonawszy się o szczerości intencyi synowca, oddaje mu swą córkę.

Prymitywność pomysłu, naiwność środków — luźna budowa krotochwili, mogą mieć ze stanowiska dzisiejszego teatru uprawnienie tylko w nader stylowem przygotowaniu zespołu, w misternem wycieniowaniu profilów figur komedyi, w szlachetnem zakreśleniu linii akcyi komedyowej. Na to wszystko zbrakło jednak czasu. Sztuka rwała się w akcyi, styl nie miał plastyki scenicznej, a groteskowość farsy rozbijała się o brak artystycznego objęcia ról przez większość wykonawców. Najbliższą zadania była p. Krysińska w roli pani Dorsigny. W stroju, w ruchach artystki była pewna subtelność i szlachetność, był styl odczuty i doskonale uwydatniony w grze dyskretnej i obmyślanej. — Dobre postacie stryja i synowca stworzyli pp. Jednowski i Leszczyński. Humor tego ostatniego ożywiał sytuacyę pewną groteskowością. Wdzięczna rola służącego Champagne'a znalazła interpretatora w p. Bończy, który mógłby ją łatwo utrzymać na wyższym poziomie stylowym, gdyby nie puszczał nadto folgi tanim efektom.

Wznowienie od lat wielu nie granego „Doktora z musu", jednej z najweselszych, choć grubemi rysami kreślonych komedyj Moliera, miało cechę staranniejszego przygotowania w całem ujęciu ansamblowem. P. Szymborski, grający rolę Sganarela, posiada doskonałe do niej dane. Kreacyi jego brakło wprawdzie dyskretniejszych nuansów i szlachetniejszego tonu, ale w pewnych rysach artysta utrafił doskonale w ton, dając doskonały profil rubasznego wieśniaka, ujmującego swoim pogodnym humorem. — Doskonałą Martą była p. Słubicka. Występującemu w roli Leandra p. Różyckiemu nie dostaje jeszcze swobody obejścia i wdzięku w ruchach, warunków niezbędnych do opanowania roli dosyć odpowiedzialnej. Galerya charakterystycznych typów w grze pp. Węgrzyna, Miarczyńskiego, Stępowskiego i Brandta znalazła dobrych wykonawców. Doskonałą Dorotą była p. Modzelewska. Przy lepszem opanowaniu ansamblowem i zgraniu się wykonawców „Doktor z musu" mógłby liczyć na trwalsze miejsce w repertoarze, o czem świadczyły częste wybuchy śmiechu szczerze rozbawionej publiczności.

W. Pr,

Dom dla studentek.

Istnieje w Krakowie od r 1887 „Towarzystwo pomocy naukowej dla Polek im. J. I. Kraszewskiego". Powołane do życia stale manifestującemi się potrzebami pewnej grupy osób, Towarzystwo to miało początkowo za cel udzielanie pomocy finansowej nauczycielkom, które chciały dalej kształcić się w kraju, jakoteż kobietom, które na dalsze studya pragnęły wyjechać za granicę. Z chwilą gdy uniwersytet Jagielloński otwarto dla kobiet, Towarzystwo siłą rzeczy rozszerzyło swą działalność na słuchaczki uniwersytetu i przeważną część swych zasobów i energii w tym kierunku musiało zużytkować.

O działalności Towarzystwa świadczą wymownie następujące daty: w roku 1903 wydało Towarzystwo na stypendya 3147 K, w r. 1904 3325 K, w r. 1905 3358 K, w r. 1906 3284 K, w r. 1907 2935 K. Sumy te wydają się pozornie niezbyt wielkiemi, jeżeli się jednak zważy, że finansową podstawą istnienia Towarzystwa są wkładki członków, wynoszące zaledwie 2 K rocznie, nie licząc przypadkowych dochodów z odczytów, to można zrozumieć, ile energii, pracy i zapobiegliwości trzeba było poświęcać co roku, aby choć w części zaspokoić potrzeby Towarzystwa i nieść pomoc najwięcej potrzebującym. A i to trzeba tu podnieść, że po pomoc do Towarzystwa zgłaszały się także słuchaczki z zagranicy, z Paryża i Szwajcaryi i Towarzystwo w miarę sił udzielało im tej pomocy.

Pracując w takich warunkach, Towarzystwo stawało wobec szeregu potrzeb kształcących się kobiet i szukało sposobów dla skuteczniejszego zaradzenia tym potrzebom.

Na takiem tle powstała myśl wybudowania w Krakowie domu dla kształcących się kobiet. Mianowicie na walnem zgromadzeniu Towarzystwa, odbytem w grudniu 1908 r., obecna wiceprezesowa Towarzystwa p. Jadwiga Młodowska rzuciła myśl budowy domu dla studentek. Projekt mówił sam za siebie, szerokie korzyści, wynikające ze zrealizowania tegoż, były tak widoczne, że myśl przyjęto z ogólnem uznaniem i z energią rozpoczęto akcyę około przeprowadzenia jej. Dla poczynienia pierwszych kroków Towarzystwo delegowało z łona swego wydziału pp. Młodowską i Olszewską i obie inicyatorki z zapałem i poświęceniem przystąpiły do agitacyi na rzecz idei.

Projekt skupił w pierwszej linii słuchaczki uniwersytetu. Na wiecu, zwołanym „ad hoc" w dniu 27 lutego b. r., zobowiązały się one jak najgoręcej popierać akcyę Towarzystwa, a nadto uchwaliły opodatkować się na cel budowy domu i odkładać na ten cel co miesiąc pewną kwotę pieniężną, w miarę możności, w ręce wybranych przez siebie delegatek.

Również studenci uniwersytetu, którzy już posiadają swój własny dom i rozumieją płynące z tego korzyści, z żywem zadowoleniem przyjęli projekt i chętnie pospieszą z pomocą swoim koleżankom.

Projekt spotkał się także z uznaniem grona profesorów uniwersytetu, którzy stykając się ze słuchaczkami i wiedząc, w jak trudnych warunkach większość ich musi się kształcić, z całą gotowością przyrzekli swą pomoc w zrealizowaniu tegoż.

Wreszcie idea zanurtowała wśród obywatelstwa Krakowa i wszędzie wywołała zainteresowanie i sympatyczny oddźwięk i spotkała się z przychylnem przyjęciem. Grono osób wpływowych, znanych z uczynności i chęci służenia dobrej sprawie, przyrzekło swą pomoc i poparcie przedsięwzięciu, stwarzając przez to dla uskutecznienia projektu pewne realne podstawy.

Względy motywujące potrzebę wybudowania domu dla studentek są jasne. Jeśli się zważy, że w Krakowie studyuje około 300 słuchaczek, z czego 3/4 zamiejscowych, że znaczna ich część nie posiada odpowiednich środków utrzymania się w czasie studyów, a musi to utrzymanie opłacać drożej, niż student w odpowiednich warunkach — to potrzeba stworzenia dla tych studentek środowiska, dającego im na przystępnych warunkach pomieszkanie i prawidłowy wikt, jest aż nazbyt uderzająca. Do tego dodać należy, że środowisko takie przyczyni się do wytworzenia wśród studyujących kobiet pewnej atmosfery duchowej, chroniącej od wypaczeń, wytwarzającej wiew czystej nauki i dającej przez to, przy zabezpieczeniu bytu materyalnego, możność intenzywniejszego rozwoju i owocniejszego korzystania ze studyów. Wreszcie środowisko to, zespalając i wytwarzając życie kollektywne, wpłynie nader dodatnio na wyrobienie opinii koleżeńskiej.

Wszystkie te względy są dziś powszechnie znane i uznane, to też idea budowy domu dla studentek weszła już na porządek dzienny bieżących postulatów humanitarnych i Tow. im. Kraszewskiego może się słusznie spodziewać, że ze strony społeczeństwa spotka się z wydatną pomocą.

Protektorat nad akcyą budowy domu dla studentek objął rektor dr Fierich przy współudziale grona profesorów uniwersytetu, po za tem do komitetu zaproszono szereg wybitnych osobistości z miasta, zarówno pań jak i panów. Dalsze kooptacye są w toku.

Celem ostatecznego ukonstytuowania komitetu budowy domu dla studentek, odbędzie się posiedzenie dn. 7 czerwca o godz. 6 wieczorem w uniwersytecie sala nr 39, poczem nowo wybrany komitet obejmie kierownictwo dalszej akcyi.

Kronika.

Dziś:

Kraków, niedziela 30 maja.

Kalendarzyk kościelny: Zesłanie Ducha św., Feliksa p.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 39, zachód o godz. 7 m. 35, długość dnia godzin 15 min. 56.

Teatr miejski w Krakowie: po południu „Kościuszko pod Racławicami", wiecz. „Balladyna".

Teatr ludowy: popoł. „Obrona Częstochowy" wiecz. „Figle wiosenne".

Festyn zielony w parku dra Jordana o 3 po południu.

Zjazd Pols. Związku zawodowego chrześc. robotników w Domu robotniczym o 9 rano.

Zawody w piłkę nożną na torze wyścigowym o 5 po poł.

Walne zebranie Tow. galic. urzędników podatkowych w sali resursy urzędniczej o 10 rano.

Wycieczki na Bielany od 9 rano co godzina; akad. koła T. S. L. statkami na Bielany; chóru robotniczego do Tenczynka koleją o 1 w południe.

W poniedziałek 31 maja:

Kalendarzyk kościelny: Wigil. Maryi Magd. Pazzi i T.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 m. 39, zachód o godz. 7 min. 36; długość dnia godzin 15 min. 57.

Teatr miejski w Krakowie: po południu „Król“, wieczór „Noc listopadowa“.

Teatr ludowy: po południu „Lygia“, wieczór „Lalka“.

Wiec urzędników podatkowych w sali resursy urzędniczej o 9 rano.

Zawody w piłkę nożną na torze wyścigowym o 5 po południu.

Wycieczki: Na Bielany; do Ojcowa „Ogniska naucz.“ o 7 rano z Rynku Kleparskiego; do Tyńca Tow. technicznego statkami o 12 i pół.

Wtorek 1 czerwca.

Kalendarzyk kościelny: Jakóba b. w. i Fortunata w.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 38, zachód o godz. 7 m. 37; długość dnia godzin 15 min. 59.

Teatr miejski w Krakowie: „Lilla Weneda“.

Teatr ludowy: „Miejsca kobietom!“

Zjazd do salin wielickich o godz. $2^1/_2$ po południu.

Teatr miejski we Lwowie: w niedzielę po południu „Wachlarz lady Windermere“; wieczorem „Boccacio“. W poniedziałek po południu „Nitouche“; wieczorem „Mascota“. We wtorek „Dzwony z Corneville“.

Następny numer „Nowej Reformy“, z powodu przypadających dziś i jutro Zielonych Świąt, wyjdzie we wtorek po południu o zwykłej porze.

Muzyka kościelna. W pierwszy dzień Zielonych Świąt wykona chór w kościele św. Anny w czasie sumy o godz. 11 „Mszę“ układu M. Świerzyńskiego, „Hymn do Ducha św.“ Żeleńskiego i „Hymn do Ducha św.“ B. Raczyńskiego do słów St. Wyspiańskiego.

Festyn na dochód Przytuliska i Towarzystwa wzajemnej pomocy uczestników powstania z roku 1863/4, mający się odbyć w dniu 6 czerwca w parku dra Jordana, zapowiada się dobrze, gdyż już dla loteryi, będącej zawsze atrakcyą festynu, zebrano przeszło 600 fantów — nie licząc różnych dobrze zorganizowanych zabaw i rozrywek. W festynie przyjął współudział chór „Lutni“ i orkiestra pod kierownictwem p. Czyżowskiego, a amatorowie, powodowani sympatyą dla naszych zasłużonych weteranów, zajmują się urządzeniem kabaretu, tej modnej zabawy, tak bardzo rozweselającej.

Statkami na Bielany. Komitet budowy pomnika Tadeusza Kościuszki urządza dziś i jutro jazdę parostatkami na Bielany. Odjazd odbywać się będzie co godzinę od godziny 9 rano do wieczora z przystani na placu Groble (ujście Rudawy do Wisły). Dwa statki „Goplana“ i „Nadwiślanin“ przewozić będą publiczność; są to statki wybornie urządzone, dające wszelką rękojmię wygody i bezpieczeństwa. Jazda trwać będzie w górę rzeki tylko 45 minut (tyle co i dorożką), z powrotem zaledwie 25 minut. Przystęp do przystani na Groblach i pod Bielanami bardzo dogodny, ceny bardzo niskie, bo miejsce na pokładzie kosztować będzie 80 hal., kajuta 50 hal. — w jedną stronę. Ponieważ komitet postarał się o namioty na statku, przeto wycieczki odbywać się będą bez względu na pogodę. Spodziewać się należy, że publiczność w wycieczkach tych tłumny weźmie udział.

Z Towarzystwa rybackiego. Wczoraj po południu odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków krajowego Towarzystwa rybackiego pod przewodnictwem prezesa dra Ferdynanda Wilkosza. — Sprawozdanie, przedłożone członkom, zaznacza, że ubiegły rok wykazał dalszy rozwój Towarzystwa, liczącego obecnie 535 członków zwyczajnych w Galicyi i w Królestwie Polskiem. Prezes dr Wilkosz w swem przemówieniu podniósł, że do Towarzystwa zaczynają przystępować i włościanie, co wpłynie na podniesienie się tej gałęzi kultury krajowej, a co za tem idzie, na wzmożenie się bogactwa ekonomicznego narodu. Towarzystwo czyniło starania, aby w zarządzeniach koło regulacyi rzek uwzględniano postulaty Towarzystwa rybackiego w kierunku ochrony ryb, a prezes w każdym „okólniku“ zachęca członków, aby w razie dostrzeżenia jakichkolwiek szkód dla rybactwa, poczynionych przy regulacyi rzek, wnosili zażalenia do Wydziału krajowego, albo do Towarzystwa rybackiego, które podejmie starania dla uchylenia szkód.

Sprawozdanie z czynności wydziału i kasowe przyjęto do wiadomości i udzielono zarządowi absolutoryum.

W dyskusyi nad wielu sprawami z zakresu rybactwa zabierali głos pp.: Chwalibóg, Różański, Śnieżek, prof. dr Nowak, Lysy i dr Rozwadowski. Na wniosek prof. Nowaka uchwaliło zgromadzenie jednogłośnie zwrócić się z prośbą do namiestnictwa i Wydziału krajowego, aby zechciały przy regulacyi rzek wziąć w ochronę stan rybactwa w rzekach, a to przez wydanie zarządzenia, aby: 1) przy regulacyi rzek zachowywano wszędzie odpowiednią ilość miejsc na naturalne tarliska; 2) aby przy budowie jazów, tam, śluz i t. p. budowli wodnych zakładano przepławki dla wędrówki ryb na tarło; 3) aby przez stosowanie t. zw. serpentyn łagodzono zbyt bystry prąd wody, szkodliwy tak dla rolnictwa, jak i rybactwa.

W dalszym ciągu obrad, w uznaniu wielkich zasług, położonych dla Towarzystwa, mianowano członkami honorowymi: dra Tadeusza Pilata, członka Wydziału krajowego, radcę dworu dra Bogumiła Szeligowskiego, starostę ze Lwowa i dra Józefa Szpilmana, b. rektora Akademii weterynarskiej.

Do wydziału w miejsce wylosowanych zostali ponownie wybrani wśród oklasków pp.: prezes dr Ferdynand Wilkosz, wiceprezes prof. Józef Rozwadowski, a jako członkowie wydziału pp.: dyrektor Jan Lysy i dr Wacław Damski; do komisyi kontrolującej weszli pp.: Kazimierz Zieliński i dr Władysław Markiewicz.

Z uniwersytetu. P. Tadeusz Maryan Klecek, rodem z Poręby radlnej ad Tarnów, otrzymał wczoraj na tutejszym uniwersytecie stopień doktora praw.

Z Czytelni dla kobiet. Poniedziałkowe zebranie towarzyskie w „Czytelni dla kobiet“ z powodu święta odbędzie się dnia 1 czerwca we wtorek.

Samobójstwo. W hotelu „Union“ przy ul. Gertrudy targnął się wczoraj koło godz. 11 wieczorem na swe życie przejezdny z Królestwa Polskiego nazwiskiem Moranowicz, zażywając znaczną dawkę strychniny. Zawezwane pogotowie ratunkowe nie zdołało uratować denata, który też po godzinie zakończył życie. Powód samobójstwa jakoteż bliższe szczegóły co do osoby denata na razie nie znane.

Teatr Rozmaitości w parku krakowskim. — Przedsiębiorstwo widowisk letnich w parku krakowskim zakontraktowało na cały sezon letni od 1 czerwca począwszy, utalentowanego kapelmistrza z Wiednia p. Emila Langharta, który już w zeszłym roku kierował orkiestrą i muzycznym programem przedstawień. P. Langhart kierować będzie także popołudniowemi koncertami orkiestry w parku, które odbywać się będą od g. 3—7.

Uzupełniająca szkoła przemysłowa w Podgórzu. W ubiegłą niedzielę zamknęła podgórska szkoła uzupełniająca przemysłowa 18 rok swego istnienia, uroczystem zakończeniem roku szkolnego. Zakład, założony staraniem gminy m. Podgórza i utrzymywany kosztem jej, rządu i funduszu krajowego, a subwencyonowany przez Izbę handlową i przemysłową w Krakowie, w swoim rodzaju stanął na wysokości zadania i spełnia je z pomyślnemi rezultatami, o czem świadczą prace i wyniki nauki licznych uczniów, opuszczających co roku mury szkolne. Tegoroczne zakończenie roku szkolnego, było świadectwem pracy grona nauczycielskiego oraz zamiłowania do pracy uczniów, którzy odnieśli z nauki poważne korzyści. Na uroczystości przybyli: burmistrz Maryewski, grono radnych, miejscowy wydział szkolny, członkowie rady szkolnej miejscowej, liczni reprezentanci cechu i mieszczaństwo. Burmistrz Maryewski przedstawił opuszczającym zakład uczniom doniosłość i pożytek nauki dla rozwoju naszego rękodzielnictwa i zachęcił do gorliwej pracy dla dobra kraju i społeczeństwa. Zarazem złożył burmistrz podziękowanie za owocną pracę dyrektorowi szkoły i gronu nauczycielskiemu.

Po odczytaniu wyników klasyfikacyi, rozdano uczniom nagrody Wydziału krajowego i cechu zbiorowego w Podgórzu. Uroczystość zakończono zwiedzeniem wystawy prac i rysunków uczniów.

Frekwencya uczniów w szkole przemysłowej była w roku ubiegłym olbrzymią, zapisało się bowiem 226 uczniów, tak, iż musiano niektóre klasy podzielić na równoległe oddziały. Obok szkoły przemysłowej uzupełniającej, istniał również w roku ubiegłym kurs rysunków zawodowych, dla absolwentów szkoły przemysłowej. Na kurs ten uczęszczało 16 uczniów z rozmaitych zawodów.

Dobrze przedstawia się wystawa prac i rysunków. Uczniowie okazali wiele zdolności i smaku w wykonywaniu rysunków. Obok udatnych motywów roślinnych, zyskały uznanie liczne wolnoręczne rysunki w zakresie zdobnictwa zawodowego, jakoto artystycznego ślusarstwa, stolarstwa, brązownictwa, oraz rysunki fachowe z zawodów, szewstwa, murarstwa, kaflarstwa i t. d. Szkoła ma tem donioślejsze znaczenie dla sfer rękodzielniczych, które nie powinny uchylać się od obowiązku wysyłania uczniów swych do szkoły przemysłowej, ile że obecna ustawa wymaga od wszystkich wyzwalających się czeladników ukończenia tej szkoły.

Konkurs na projekt zabawki. Wydział Tow. „Sztuka podhalańska“ w Zakopanem, wskutek próśb z różnych stron Polski, przedłużył termin nadsyłania projektów na powyższy konkurs do dnia 20 czerwca b. r.

Rozpanoszeni prowokatorzy. Donoszą nam z Białej: Jak wiadomo hakatystyczne stowarzyszenie „Deutscher Schulverein“ urządza podczas Zielonych Świąt swoje tegoroczne walne zgromadzenie w Bielsku i w Białej. Na tę „uroczystość“ oczekiwani są także goście z Prus. Z tego powodu ogłasza tutejszy magistrat następującą odezwę: „Tegoroczne walne zgromadzenie „Deutscher Schulverein“ odbędzie się nie tylko w Bielsku ale także i w Białej. Z tego powodu przybędzie do naszego miasta wiele wybitnych osobistości, które, jak spodziewamy się, będą przez tutejszych obywateli ze znaną gościnnością przyjęte. Wzywa się uprzejmie wszystkich obywateli jakoteż mieszkańców Białej, ażeby na tę tak piękną uroczystość, dotyczącą nie tylko Bielska i Białej, lecz wszystkich niemieckich mieszkańców w Galicyi (!), wszystkie domy począwszy od soboty, t. j. 29 b. m. do wtorku 1 czerwca uroczyście chorągwiami przybrali“.

Do tej odezwy i wogóle do urządzenia hakatystycznej „uroczystości“ na ziemi polskiej dodać należy kilka uwag. Władze rządowe na Śląsku zabraniają zlotu Sokołów po miastach przeważnie polskich, obawiając się, jak twierdzą, rozruchów, czyli poprostu napadu ze strony Niemców, ale gdy „Schulverein“, słusznie u nas znienawidzony, urządza najazd na Białę do spółki z gośćmi pruskimi, gdy magistrat polskiego, w Galicyi położonego miasta Białej, wydaje prowokacyjną odezwę, żądając trzykrotnej iluminacyi na cześć gości pruskich, nasze władze rządowe pozwalają na to. Jeżeli Niemcy ze swoją butną arogancyą nie mają granic przyzwoitości, to władze są powołane do tego, ażeby pouczyły i magistrat w Białej i wszystkich aranżerów tej prowokacyi.

Wystawa kościelna. Ze Lwowa telefonują: Wczoraj w południe odbyło się w tzw. pawilonie sztuki na placu powystawowym otwarcie wystawy kościelnych przedmiotów liturgicznych, służących do upiększania kościołów. Na otwarciu obecnymi byli: namiestnik, marszałek, posłowie do Rady państwa z prezesem Koła polskiego dr Głąbińskim, posłowie sejmowi, komendant korpusu, wiceprezydent Rady szkolnej krajowej dr Dembowski, przedstawiciele ministerstwa robót publicznych, radca sekcyjny Weigert, przedstawiciel służby dla popierania rękodzieła z Wiednia starszy inżynier Till i t. d. Przemawiał arcybiskup Bilczewski, wiceprezydent miasta Epler i prezes Ligi pomocy przemysłowej ks. Andrzej Lubomirski.

Strajk na uniwersytecie lwowskim. Ze Lwowa telefonują nam: Wykłady zawieszone na uniwersytecie lwowskim, rozpoczną się na nowo we wtorek 1 czerwca.

Gimnazyaliści bandytami. Z Kołomyi telegrafują: Na wczorajszej rozprawie na wniosek prokuratora, uchwalił trybunał wezwać profesorów ruskiego gimnazyum i seminaryum, jakoteż uczniów celem przesłuchania ich jako świadków, aby stwierdzić, jak wogóle zachowywali się i prowadzili podsądni. Wskutek tego po przesłuchaniu wszystkich poprzednio wezwanych świadków odroczono rozprawę do wtorku.

Obrabowanie kasy sądowej. Ze Lwowa telefonują nam: Jak donoszą z Brzeżan, ubiegłej nocy włamano się tam do kasy sądu obwodowego, rozbito ją i zabrano 3.500 K.

Strajk w Borysławiu. Z Borysławia telegrafują: W piątek rano w kopalni wosku akcyjn. Tow. „Borysław“ zastrajkowało 530 robotników. Powodem strajku jest okoliczność, że zarząd Kasy brackiej z powodu braku gotówki ma wstrzymywać t. zw. prowizyonistom po ich odejściu z pracy wypłatę wkładek do lat 5. Strajk ma przebieg spokojny i zakończy się prawdopodobnie w środę. — Personal techniczny nie bierze udziału w strajku tak, że pompy i maszyny są w ruchu, wobec czego Towarzystwo skutkiem strajku nie poniesie strat.

Kongres muzyczny. Z Wiednia telefonują: Wczoraj odbyło się końcowe posiedzenie III międzynarodowego muzycznego kongresu. Następny kongres odbędzie się w Londynie.

Ks. Filip Eulenburg. Z Gastein telegrafują: Przybył tu ks. Filip Eulenburg i zamieszkał incognito pod nazwiskiem hr. Hamm.

Trzęsienie ziemi. Z Pięciokościołów telegrafują: Wczoraj koło g. 7 rano odczuto tu i w okolicy jedną minutę trwające trzęsienie ziemi, któremu towarzyszył silny huk podziemny. Mieszkańcy w panice wybiegli na ulicę. Trzęsienie nie wyrządziło żadnej szkody.

Mianowania. Wyższy sąd krajowy w Krakowie zamianował auskultantem praktykanta sądowego Anatola Szklarzewicza.

„Wiener Ztg“ ogłasza: Cesarz zamianował naczelnika kancel. Józefa Marñaka w Jaśle starszym naczelnikiem kancelaryjnym przy sądzie obwod. w Nowym Sączu.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 29 maja.

HOTEL KRAKOWSKI: Janowie Zawadowscy z Borysławia, Stanisław Zieliński z Brzozówki, Helena Zielińska z Stopnicy, Wincenty Lech z Rzewisul, Władysław Jaroszewski z Prądnika białego, Józefowie Dechaine, inż. Tadeusz Fijałkowski z żoną z Częstochowy, Leop. Huttmann z Nowego Targu, nadp. Konrad Jacyna Onyszkiewicz z żoną ze Lwowa, Janina Brzostowska, Anna Perłowska, Władysław Chądzyński z Wilna, Julia Orzelska ze Stanisławowa, Tymof. Puchtajewicz z Michałowic, Michał Hołejko z żoną z Brzegów, Ignacy Zawadzki z Gołonóg (Król. Pol.), Wład. Gołuchowski z Mielca, Bron. Bielobradek, Jan Bielobradek z żoną z Częstochowy, dr Karol Młodecki, Wiktorya Ledniewska z Limanowy, Wł. Wojewódzki z córką z Kielc, Józef Młodecki z Andrychowa, Aleksander Winkler z córką M. Ostowy, Erazm Zajączkowski z Brodów.

HOTEL CENTRALNY: Maur. Kurstens z rodziną z Warszawy, Gustaw Knaack z Chicago, inż. Jan Meissner ze Stryja, Piotr Tury z żoną z Kijowa, Maks. Schlesinger ze Lwowa, notar. Stan. Ziemnowicz z Czarnego Dunajca, Desire Dayennette, Jan Borie, Jan Lis, Henryk i Alojzy Derzeumocuse z Częstochowy, Adam Gorczyński z Majkowic, dr Kazimierz Michalik z rodziną z Rychwałdu, Henryk Karwowski z żoną z Lublina, Mikołaj Wołątkowski z żoną ze Stanisławowa, Eugenia Baumgarten z Berlina, Stan. Szymański z żoną i siostrą z Jasła, Feliks Przyborowski, Paweł Gastreich z Katowic, Karol Meise z Królewskiej Huty, Augusta Fränklowa z Bochni.

HOTEL POLLERA: hr. Feliks Grabowski z Warszawy, rad. dw. Roman Ingarden z Wiednia, Janowie Rakowscy z Hermanowic, Hilary Filasiewicz z Cieszyna, L. Schiffman z Wiednia, Artur Bardzki z Warszawy, Franciszek Rona z Pragi, Oskar Wohl ze Lwowa, Marta Bortkiewiczówa z Wilna, Andrzej Turkuł z Warszawy, Stan. Macudziński ze Lwowa, Janina Kędzierska z Borysławia, dr Henryk Grünhaut, Jan Niewiadomski ze Lwowa, Mieczysław Jaszowski z Król. Poliego, Stefan Choromański z Warszawy, Olga Priesslerowa z Obodówki (Podole ros.), Franc. Rozkoszny z Kępna (Poznańskie), Henryk Oppenheim z Sosnowca, Ludwik Fischer z Lipska.

HOTEL pod RÓŻĄ: Walenty Zawarczyński z Będzina, X. Karol Dębiński z Janowa Siedleckiego, X. Tadeusz Osiński z Radzynia (Król. Pol.), Adam i Aurelia Nowosielscy z Ożarowa (Król. Pol.), Marya Martinkowicz z Nowego Sącza, Józef Breitkopf z Warszawy, Jan Mieszkowski z Krosna, Hipolit Łabęcki z Ożarowa (Król. Pol.), dr Ludwik i Bronisława Bobrowscy z Nowego Targu, Aleksander Jasiński z Sosnowca, Antoni Cichoński z Michałowic (Król. Pol.), Wincenty Kuliś z Wojciechowa (Król. Pol.), Józefa Łukasiewiczowa z Miechowa, Wacław Panowski z Kladna, Wiktorya Kijewska vel Rakowska z Olesiowa (Król. Pol.), Stanisław Tundak z Rogóźna (Pozn.), Kazimierz Tomaszewski z Lulina (Pozn.), Jan Tomaszewski z Pacholewa (Pozn.), dr Leon Brand z Roczyc, Leopold i Józefa Hetperowie z Muszyny.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy, współczując razem z nami, oddali ostatnią posługę nieodżałowanemu ś. p. mężowi i ojcu naszemu, serdeczne „Bóg zapłać“ składamy. 27

Namysłowska z dziećmi.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń 29 maja. Losy: a) procentowe: Austryackiego zakładu kred. z obl. pr. z roku 1880 3-pro. 279·— Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3-pro. 269·30. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-pro. 265·90. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-pro. 242·25. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-pro. 94·75. b) bezproc.: (Basilica) 5 zł. 21·30 Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 500·—. Clary 40 zł. m. k. 159·—. Pożyczka m. Insbruka 20 zł. 110·—. Losy m. Krakowa 20 zł. 108·—. Pożyczka m. Lublany 20 zł. 73·50. Ofen 40 zł. 220·—. Palffy 40 zł. 204·—. Czerw. krzyża austr. T. 10 zł. 51·80. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 zł. 30·80. Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł. 67·50. Salm. 26 zł. m. 254·50. Pożyczka Salcburga 20 zł. 105·— Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 186·—. Tureckie oblig. prem. kolej. ⅕ 186·—. Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 526·—.

Berlin 29 maja. Austryackie banknoty 85·30. Spirytus —·—.

Paryż 29 maja. Renta 3-pro. 97·77. Mąka 33·75.

L. 951. 3257 2 3

Konkurs.

Wydział powiatowy w Nowym Targu rozpisuje konkurs na posadę **lekarza okręgowego w Poroninie,** z siedzibą w Poroninie.

Do okręgu tego należą gminy: Biały Dunajec, Brzegi, Bukowina, Gliczarów, Kościeliska, Murzasichle, Poronin, Zubsuche, tudzież ta część gminy Zakopane, która nie należy do rejonu stacyi klimatycznej.

Ubiegający się o tę posadę mają przedłożyć:
1) Dowód obywatelstwa austryackiego;
2) Dyplom doktora medycyny;
3) Dowód nieprzekroczonego wieku lat 40-tu, którego nie wymaga się od kandydatów, którzy taką posadę już zajmują;
4) Dowód znajomości języka polskiego;
5) Dowód przynajmniej dwuletniej praktyki w zawodzie lekarskim;
6) Świadectwo fizycznej zdolności wydane lub stwierdzone przez lekarza powiatowego.

Między kandydatami mają pierwszeństwo ci, którzy udowodnią przynajmniej dwuletnią służbę w szpitalu powszechnym po uzyskaniu dyplomu doktorskiego, albo że złożyli z pomyślnym skutkiem egzamin fizykacki.

Lekarz okręgowy będzie miał obowiązek utrzymywania apteki domowej.

Do posady tej przywiązana jest płaca 1000 K rocznie i ryczałt na objazdy w kwocie 700 K w miesięcznych ratach z góry płatne.

Posada nadana zostanie prowizorycznie z prawem do stabilizacyi po jednorocznej zadowalniającej służbie.

Obowiązki lekarzy okręgowych określają ustawa z dnia 2 lutego 1891 d. u. kr. Nr 17, rozp. wykonawcze do tej ustawy i ustawy z 5 października 1906 d. u kr. Nr 148 wydane przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, tudzież instrukcya służbowa dla lekarzy okręgowych.

Podania należycie udokumentowane mają być wniesione do Wydziału powiatowego w Nowym Targu w terminie do **dnia 20 czerwca 1909** włącznie.

Wydział Rady powiatowej w Nowym Targu
dnia 15 maja 1909.

Prezes:
Witold Uznański.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych w Krakowie.

WYCIĄG Z ROZKŁADU JAZDY

ważnego od 1-go maja 1909 (według czasu środkowo-europejskiego).

Odjazd z Krakowa, z Podgórza Płaszowa i z Podgórza przystanku:

12·10 w nocy poc. osob. Nr. 11 z Krakowa
12·20 w nocy „ „ Nr. 11 z Podgórza-Płasz.

do Podwołoczysk. Połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Dębicy do Tarnobrzegu przez Rozwadów w kierunku Przeworska i Nadbrzezia, oraz przez Rozwadów w kierunku Przeworska, w Jarosławiu do Sokala, w Przemyślu do Sambora i Stryja, we Lwowie do Rawy ruskiej, w Krasnem do Brodów, w Tarnopolu do Potutorów, Iwania Pustych, Husiatyna, Czortkowa, Kopyczyniec i Zbaraża, w Borkach wielkich do Grzymałowa.

3·03 w nocy poc. posp. Nr. 7 z Krakowa

do Lwowa, a od 15 lipca do Czerniowiec; połączenia: w Dębicy do Tarnobrzegu, Nadbrzezia, i przez Rozwadów w kierunku Przeworska, w Jarosławiu do Sokala, w Przemyślu do Sambora i Stryja; we Lwowie do Rawy ruskiej, Stanisławowa, Stryja, Nowego Zagórza, Sianek i Sambora.

4·30 r. poc. osob. Nr. 31 z Krakowa
4·44 r. poc. osob. Nr. 1032 z Podgórza-Płaszowa
4·50 „ „ „ „ „ „ przystanku

do Oświęcima, przez Podgórze-Płaszów-Skawinę połączenia: w Spytkowicach do Wadowic, Alwerni i Sierszy Wodnej; w Oświęcimie do Wiednia i Wrocławia.

6·43 rano poc. posp. Nr. 3 z Krakowa
6·50 „ „ „ Nr. 3 z Podgórza-Pł.

do Podwołoczysk i do Ickan. Połączenia: w w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza i Chyrowa; w Przeworsku do Dynowa, w Jarosławiu do Bełzca i Sokala, w Przemyślu do Chyrowa i Nowego Zagórza, we Lwowie do Stanisławowa, Stryja, Wołkowa, Nowego Zagórza, Sianek i Sambora; w Krasnem do Brodów, w Tarnopolu do Potutorów, Iwania Pustego, Husiatyna, Czortkowa i Kopyczyniec; w Borkach wielkich do Grzymałowa, w Podwołoczyskach do Kijowa i Odessy.

7·15 r. poc. posp. sez. Nr. 101 z Krakowa
7·27 r. „ „ „ Nr. 1002 z Podgórza-Pł.

do Zakopanego i Rabki; kursuje od 15 czerwca do 30 września włącznie, z wozami I, II i III klasy wprost przechodzącymi z Krakowa do Zakopanego.

8·00 rano pociąg osob. Nr. 15 z Krakowa
8·09 „ „ „ Nr. 15 z Podgórza-Pł.

do Lwowa i Podwołoczysk. Połączenia: w Tarnowie do Szczucina; w Dębicy do Tarnobrzegu, Nadbrzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska: w Przemyślu do Sambora, Stryja i Nowego Zagórza; we Lwowie do Stryja, Stanisławowa, Rawy Ruskiej i Jaworowa; w Krasnem do Brodów, w Podwołoczyskach do Kijowa i Odessy.

8·30 rano poc. miesz. 411 z Krakowa
8·46 „ „ „ 411 z Podgórza-Płaszowa

do Wieliczki.

8·40 rano pociąg osob. Nr. 6211 z Krakowa
do Kocmyrzowa i do Mogiły.

9·02 rano poc. osob. Nr. 41 z Krakowa
9·17 r. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórza-Płaszowa
9·24 r. poc. osob. Nr. 1012 z „ przyst.

na linię transwersalną przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchę do Nowego Zagórza. Połączenia: w Kalwaryi do Wadowic i Bielska, w Suchej do Żywca i Zwardonia; w Chabówce do Zakopanego i Suchejhory; w Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Zagórzanach do Gorlic, w Nowym Zagórzu do Chyrowa, Przemyśla, Sambora, Sianek, Borysławia, Stryja, Lwowa, Stanisławowa i Ławocznego. Od 1 maja do 14 czerwca i od 16 września do 30 kwietnia z Krakowa do Zakopanego wóz wprost przechodzący I i II klasy

10·30 przed poł. poc. os. sez. Nr. 43 z Krakowa
10·43 „ „ „ „ „ Nr 1014 z Podg.-Pł.
10·48 „ „ „ „ „ Nr „ z Podg.-prz.

do Zakopanego i Rabki; kursuje od 15 czerwca do 30 września włącznie z wozami I, II i III klasy, przechodzącymi wprost z Krakowa do Zakopanego i Rabki. Połączenie w Suchej do Żywca i Zwardonia.

11·00 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Krakowa
11·12 „ „ „ „ Nr. 13 z Podgórza-Pł.

do Podwołoczysk i Ickan. Połączenia: w Tarnowie do Stróż, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa i Stryja; w Przeworsku do Dynowa, w Jarosławiu do Sokala; w Przemyślu do Chyrowa, Sambora, Stryja i Nowego Zagórza; we Lwowie do Stanisławowa, Stryja, Nowego Zagórza i Sambora; w Tarnopolu do Potutor, Iwania Pustego, Husiatyna, Czortkowa, Kopyczyniec, Zbaraża, w Borkach wielkich do Grzymałowa.

1·15 po poł. poc. osob. Nr. 33 z Krakowa
1·30 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórza-Pł.
1·38 „ „ „ „ Nr. 1034 z „ przyst.

do Suchej i Oświęcima, przez Podgórze-Płaszów-Skawinę; Połączenia: w Kalwaryi do Wadowic i Bielska, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.

1·30 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Krakowa
1·44 „ „ „ „ Nr. 461 z Podgórza-Pł.

do Wieliczki.

1·45 po poł. pociąg osob. Nr. 6213 z Krakowa
do Kocmyrzowa i do Mogiły.

2·53 po połud. poc. posp. Nr. 5 z Krakowa

do Lwowa. Połączenia: w Tarnowie do Szczucina, Stróż, stąd do Jasła i Nowego Sącza, a od 15 czerwca do 30 września włącznie także do Orłowa; w Dębicy do Tarnobrzegu i przez Rozwadów w kierunku Przeworska; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa i Stryja; w Przeworsku do Dynowa, w Jarosławiu do Sokala, w Przemyślu do Chyrowa, Sambora, Stryja i Nowego Zagórza; we Lwowie do Stanisławowa, Stryja, Nowego Zagórza i Sambora.

3·05 po poł. poc. osob. Nr. 25 z Krakowa
3·13 „ „ „ „ Nr. 25 z Podgórza-Pł.

do Tarnowa. Połączenia: w Tarnowie do Szczucina, Stróż, stąd do Jasła i Nowego Sącza, a od 15 czerwca do 30 września także do Orłowa.

3·45 po poł. poc. os. sez. Nr. 49 z Krakowa
3·57 „ „ „ „ „ Nr. 1020 z Podg.-Płasz.
4·04 „ „ „ „ „ Nr. „ z Podg.-przyst.

do Zakopanego i Rabki kursuje od 15 czerwca do 30 września włącznie z wozami I, II i III klasy wprost przechodzącymi z Krakowa do Zakopanego i Rabki.

6·10 wieczór poc. osob. Nr. 27 z Krakowa
6·21 „ „ „ Nr. 27 z Podgórza-Pł.

do Tarnowa, Połączenie w Tarnowie do Stróż, Nowego Sącza i Jasła.

7·40 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Krakowa
7·51 „ „ „ Nr. 463 z Podgórza-Pł.

do Wieliczki.

7·50 wieczór poc. osob. Nr. 6215 z Krakowa

do Kocmyrzowa.

8·00 wiecz. poc. osob. Nr. 45 z Krakowa
8·13 w. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórza-Pł.
8·20 „ „ „ Nr. 1016 z Podgórza przyst.

na linię transwersalną przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchę do Nowego Zagórza. Połączenie w Skawinie do Oświęcima, a stamtąd do Wiednia i Wrocławia; w Kalwaryi do Wadowic; w Suchej do Żywca; w Zagórzanach do Gorlic; w Nowym Zagórzu do Chyrowa, Przemyśla, Sambora, Sianek, Borysławia, Stryja, Lwowa, Tarnopola, Stanisławowa i Ławocznego.

8·38 wieczór poc. posp. Nr. 1 z Krakowa

do Ickan, Bukaresztu, Konstancyi, a stąd okrętem we czwartki i niedziele do Konstantynopola. Połączenie w Przemyślu do Chyrowa, Sambora, Stryja i Nowego Zagórza.

9·00 wieczór poc. osob. Nr. 17 z Krakowa
9·10 „ „ „ Nr. 17 z Podgórza-Pł.

do Podwołoczysk i Ickan. Połączenie w Bierzanowie do Wieliczki; we Lwowie do Jaworowa, Rawy Ruskiej, Stanisławowa, Stryja, Wołkowa, Nowego Zagórza, Sianek i Sambora; w Krasnem do Brodów; w Tarnopolu do Husiatyna, Czortkowa i Kopyczyniec; w Borkach wielkich do Grzymałowa; w Podwołoczyskach do Kijowa i Odessy.

10·30 w nocy poc. osob. Nr. 19 z Krakowa
10·39 „ „ „ Nr. 19 z Podgórza-Pł.

do Lwowa. Połączenia: w Bierzanowie do Wieliczki; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza i Chyrowa; w Przeworsku do Dynowa i w kierunku Rozwadowa; w Przemyślu do Chyrowa i Nowego Zagórza. We Lwowie do Stanisławowa, Jaworowa, Nowego Zagórza, Sianek, Sambora i Stryja.

11·10 w nocy poc. osob. Nr. 413 z Krakowa
11·21 „ „ „ Nr. 413 z Podgórza-Pł.

do Wieliczki.

11·52 w nocy poc. osob. Nr. 47 z Krakowa
12·04 „ „ „ Nr. 1022 z Podgórza-Pł.
12·09 „ „ „ Nr. 1022 z „ przyst.

do Nowego Sącza przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suchę; Połączenia: w Skawinie do Oświęcima a stamtąd do Wiednia; w Suchej do Żywca i Zwardonia; w Chabówce do Zakopanego i Suchahory; w Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc, Budapesztu i Stróż. **Z Krakowa do Zakopanego kursują wozy wprost przechodzące.**

Przyjazd do Krakowa, do Podgórza Płaszowa i do Podgórza przystanku:

12·50 w nocy poc. posp. Nr. 8 do Krakowa

ze Lwowa, tamże połączenie od Jaworowa, Rawy ruskiej, Stanisławowa i Stryja; w Przemyślu od Stryja, Sambora, Nowego Zagórza i Posady chyrowskiej.

3·23 rano pociąg osob. Nr. 12 do Podgórza-Pł.
3·35 „ „ „ Nr. 12 do Krakowa

z Podwołoczysk i Ickan. Połączenia: w Borkach wielkich z Grzymałowa, w Tarnopolu z Zbaraża, Kopyczyniec, Czortkowa, Husiatyna, Iwania Pustego i Potutor, w Krasnem od Brodów; we Lwowie od Jaworowa, Rawy Ruskiej, Stanisławowa i Stryja; w Przemyślu od Nowego Zagórza, Stryja, Sambora i Posady chyrowskiej, w Rzeszowie od Jasła; w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów; w Tarnowie od Jasła, Orłowa, Koszyc i Budapesztu.

4·57 rano poc. osob. Nr. 20 do Podgórza-Płasz.
5·10 „ „ „ Nr. „ do Krakowa

ze Lwowa. Połączenia: w Przemyślu od Nowego Zagórza i Chyrowa; w Przeworsku od Rozwadowa.

5·45 r. poc. osob. Nr. 1017 do Podgórza przyst.
5·52 r. „ „ Nr. 48 do Podgórza-Płasz.
6·07 r. „ „ Nr. 48 do Krakowa

z linii transwersalnej od Nowego Zagórza przez Sucha, Skawinę, Podgórze-Płaszów. Połączenia: w Jaśle od Rzeszowa, w Zagórzanach od Gorlic, w Nowym Sączu od Orłowa w Chabówce (od 15 maja do 30 września) ze Zakopanego.

6·41 rano poc. posp. Nr. 2 do Podgórza-Płasz.
6·49 „ „ „ Nr. 2 do Krakowa

z Ickan. Połączenia w środy i niedziele przez Konstancyę z Konstantynopola (okrętem do Konstancyi), codzień od Bukaresztu; we Lwowie od Stryja, Wołkowa, Nowego Zagórza, Sianek i Sambora; w Przemyślu od Nowego Zagórza i Chyrowa.

7·19 rano poc. osob. Nr. 412 do Podgórza-Pł.
7·30 „ „ „ Nr. 412 do Krakowa

z Wieliczki.

7·40 rano pociąg osob. Nr. 6212 do Krakowa
z Kocmyrzowa i Mogiły.

7·38 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgórza prz.
7·45 „ „ „ Nr. 1033 do Podgórza-Pł.
7·59 „ „ „ Nr. 32 do Krakowa

z Oświęcima. Połączenia: w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia; w Spytkowicach od Wadowic; w Skawinie od Żywca i Suchej.
8·15 rano poc. osob. Nr 118 do Podg.-Płasz.
8·25 „ „ „ Nr 118 do Krakowa

z Tarnowa. Połączenie w Tarnowie od Nowego Sącza, Jasła i Stróż.

8·34 rano poc. osob. Nr. 18 do Podgórza-Płasz.
8·45 „ „ „ Nr. 18 do Krakowa

z Podwołoczysk i Ickan. Połączenia: w Podwołoczyskach od Kijowa i Odessy; w Borkach Wielkich od Grzymałowa; w Tarnopolu od Iwania Pustego, Husiatyna, Czortkowa, Kopyczyniec i Zbaraża; w Krasnem od Brodów; we Lwowie od Stryja, Wołkowa, Nowego Zagórza, Sianek i Sambora: w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż i Jasła.

10·28 r. poc. miesz. Nr. 1061 do Podgórza przyst.
10·35 r. „ „ Nr. 1061 do Płaszowa

z Oświęcimia, Połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia; w Podgórzu-Płaszowie do Krakowa.

11·28 r. poc. miesz. Nr. 462 do Podgórza-Pł.
11·35 r. „ „ Nr. 462 do Krakowa

z Wieliczki; połączenie w Podgórzu-Płaszowie od Oświęcima i Skawiny.

1·00 po poł. poc. osob. Nr. 6214 do Krakowa

Z Kocmyrzowa i Mogiły.

1·01 po poł. poc. os. sez. Nr 114 do Podg.-Pł.
1·12 „ „ „ „ „ Nr „ do Krakowa.

z Tarnowa. Kursuje w niedziele, czwartki i święta. Połączenie w Tarnowie z Nowego Sącza, Stróż, Jasła i Szczucina.

1·16 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Podgórza-Pł.
1·27 „ „ „ „ Nr. 14 do Krakowa

ze Lwowa. Połączenia: w Przemyślu od Nowego Zagórza, Stryja, Sambora i Chyrowa; w Jarosławiu od Sokala; w Przeworsku od Dynowa; w Rzeszowie od Jasła, w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów i od Nadbrzezia, w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż, Jasła i Szczucina.

1.47 po poł. poc. os. sez. Nr. 1013 do Podg.-prz.
1.52 „ „ „ „ „ Nr. „ do Podg.-Pł.
2.04 „ „ „ „ „ Nr. 44 do Krakowa.

z Zakopanego i Rabki kursuje od 15 czerwca do 30 września, włącznie z wozami I, II i III klasy, kursującymi wprost z Zakopanego i Rabki do Krakowa. Połączenie w Suchej od Zwardonia i Żywca.

2·24 po poł. poc. posp. Nr. 6 do Krakowa

ze Lwowa. Połączenia: we Lwowie od Jaworowa, Rawy Ruskiej, Nowego Zagórza, Sambora, Stryja i Stanisławowa, w Przemyślu od Chyrowa, Sambora i Stryja; w Przeworsku od Rozwadowa i Nadbrzezia.

3·19 po poł. poc. os. Nr. 414 do Podgórza-Pł.
3·30 „ „ „ „ Nr. 414 do Krakowa

z Wieliczki.

4·22 po poł. poc. os. Nr. 1011 do Podgórza prz.
4·30 „ „ „ „ Nr. 1011 do Podgórza-Pł.
4·45 „ „ „ „ Nr. 42 do Krakowa

z linii transwersalnej od Nowego Zagórza przez Suchę, Skawinę, Podgórze-Płaszów. Połączenia: w Nowym Zagórzu od Stryja, Ławocznego, Stanisławowa, Tarnopola, Lwowa, Borysławia; w Jaśle od Rzeszowa; w Zagórzanach z Gorlic; w Sączu od Orłowa; w Chabówce od Zakopanego; w w Suchej od Zwardonia, w Kalwaryi od Bielska i Wadowic. W Skawinie z Oświęcimia i Wiednia. Z Zakopanego do Krakowa wprost przechodzący wóz I i II klasy.

5·50 po poł. poc. os. Nr 116 do Podg.-Pł.
6·00 wieczór „ „ Nr „ do Krakowa.

z Tarnowa. Połączenie w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróże i Szczucina, a od 15 czerwca do 30 września od Budapesztu, Koszyc i Orłowa.

6·12 wieczór poc. osob. Nr. 16 do Podgórza-Pł.
6·22 „ „ „ Nr. 16 do Krakowa

z Podwołoczysk i Ickan. Połączenia; w Podwołoczyskach od Kijowa i Odessy: w Krasnem od Brodów; we Lwowie od Jaworowa, Rawy ruskiej, Stryja, Nowego Zagórza i Sambora; w Przemyślu od Nowego Zagórza Stryja, Sambora, Chyrowa; w Jarosławiu od Sokala; w Przeworsku od Rozwadowa i Nadbrzezia; w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza i Jasła przez Stróże i Szczucina, a od 15 czerwca do 30 września od Budapesztu, Koszyc i Orłowa; w Bierzanowie od Wieliczki.

6·35 w. poc. osob. Nr. 464 do Podgórza-Płasz.
6·50 w. „ „ Nr. „ do Krakowa

z Wieliczki.

7.10 wiecz. poc. osob. Nr. 6216 do Krakowa

z Kocmyrzowa.

7.59 w. poc. posp. sez. Nr. 1001 do Podg.-Pł.
8.10 „ „ „ „ Nr. 102 do Krakowa.

z Zakopanego i Rabki, kursuje od 15 czerwca do 30 września włącznie z wozami I, II i III klasy wprost przechodzącymi z Zakopanego do Krakowa.

8·55 wiecz. poc. os. Nr. 1035 do Podgórza prz.
9·00 „ „ „ Nr. 1035 do Podgórza-Pł.
9·12 „ „ „ Nr. 34 do Krakowa

z Oświęcima, Połączenie w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia; w Spytkowicach od Sierszy-Wodnej, Alwernii i Wadowic.

9·29 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Podgórza-Pł.
9·36 „ „ „ Nr. 4 do Krakowa

z Podwołoczysk i z Ickan. Połączenia: w Podwołoczyskach od Kijowa i Odessy; w Borkach wielkich od Grzymałowa; w Tarnopolu od Potutor, Husiatyna, Czortkowa i Kopyczyniec; w Krasnem od Brodów; we Lwowie od Rawy Ruskiej, Stryja, Wołkowa, Nowego Zagórza, Sianek i Sambora; w Przemyślu od Stryja, Sambora i Posady chyrowskiej; w Jarosławiu od Bełzca i Sokala; w Przeworsku od Dynowa, Nadbrzezia, Rozwadowa i Tarnobrzega, w Rzeszowie od Jasła; w Dębicy od Przeworska przez Rozwadów od Nadbrzezia i Tarnobrzegu; w Tarnowie od Budapesztu, Koszyc, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróże i Szczucina.

10·31 wiecz. poc. osob. Nr. 24 do Podgórza-Pł.
10·40 wiecz. poc. osob. Nr. 24 do Krakowa

z Rzeszowa. połączenia: w Rzeszowie od Jasła, w Dębicy od Rozwadowa, Nadbrzezia i Tarnobrzega, w Tarnowie od Budapesztu, Koszyc, Orłowa, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza i Jasła przez Stróże i Szczucina; w Bierzanowie od Wieliczki.

10·41 w. poc. osob. Nr. 1021 do Podgórza-przyst.
10·47 w. „ „ Nr. 1021 do Podgorza-Płasz.
11·00 w nocy poc. osob. Nr. 46 do Krakowa

z Nowego Sącza przez Suchę, Skawinę, Podgórze-Płaszów. Połączenia: w Nowym Sączu od Budapesztu, Koszyc, Orłowa; w Chabówce od Zakopanego i Suchachory, w Suchej ze Zwardonia, w Kalwaryi od Bielska i Wadowic. Z Zakopanego do Krakowa wprost przechodzący wóz I i II klasy.

Rozkłady jazdy w formacie kieszonkowym są do nabycia po cenie 30 hal. na stacyach c. k. Kolei Państw., u konduktorów, jakoteż w Krakowie w biurze spedycyjnem Bujańskiego, w księgarni Krzyżanowskiego, w cukierni Mauriziego, w handlu Fischera (linia A-B) i w handlu Porębskiego i Zimlera.

1806 17 20

W Zawoi w Dworcu Babiogórskim

są do wynajęcia na lato dwa pokoje umeblowane i kuchnia, oraz **domek samoistny** o dwóch pokojach i kuchni z werandą (organistówka gdzie mieszkał p. major Dr Zapałowicz). Bliższej wiadomości udzieli właściciel Edward Wolski w Zawoi. 3365 1 3

Dla

B. G. 40.

list na wiadomej poczcie. 271

Zakopane - Bystre

Pensyonat willa Karpacka, w najpiękniejszem położeniu, blisko las świerkowy, kąpiele Jaszczórówki, kościół w miejscu. Zgłoszenia: właścicielka Anna Drowa Krzykowska. 3311 2 6

Katalog

książek polskich z dziedziny **gospodarstwa wiejskiego,** wysyła za darmo **Księgarnia Polska we Lwowie.** 120 15 52

Do wynajęcia

4 pokoje frontowe, przedp., kuchnia, łazienka, elektryka lub gaz, na II p., od 1 lipca.
2 pokoje i kuchnia, parter, front, od 1 czerwca przy ul. Krowoderskiej l. 46. 259 3 3

Dozorca

zdolny i energiczny, teoretycznie i praktycznie obeznany z fabrykacyą maszynową cegieł i dachówek, mogący się wykazać dobremi i długoletniemi świadectwami, znajdzie zaraz stałą posadę. **Cegielnia parowa i fabryka dachówek Broch i Lewenheim w Tarnowie.** 257 2 2

Zażądać

ilustr. cennika biczów z wolej skóry od firmy **Karol Barta, Frydlant n. Ostr.,** Morawa. Zastępcy za prowizyą potrzebni. 3018 9 10

Pomocnika fryzyerskiego

przyjmie zaraz J. M. Kossowski w Tarnowie. 3022 3 3

Ładny dom

parterowy, składający się z trzech pokoi, kuchni, i sieni (położenie na wschód słońca), z odpowiednim podworcem i zaprowadzonym warzywno-owocowym ogródkiem, tuż za rogatką warszawską, na tak zw. Krowodrzy Murowanej pod l. 205, jest z wolnej ręki do sprzedania. Wiadomość na miejscu, tamże. 3123 4 10

Czereśnie deserowe

słodkie, 5 kg. 3 K, wysyła **Jan Valtnajer, Kiskunhalas, Besnyőtelep,** Węgry. 3243 6 10

Gorzelnik

kawaler, poszukuje posady rocznej. **Dąbrowski, Brzezie,** koło Bochni. 3310 4 10

Wózek i powozik

do sprzedania. Pędzichów 18. 3297 2 0

Baczność!!! Szanowne Panie

na ten ręczny pralnik walcowy, który odda nieocenioną usługę w każdem gospodarstwie domowem,

ponieważ szybko się nim pierze.

Bielizna jest bielszą, wełnianą miększą. Niedrze najdelikatniejszych koronek i haft. Niema się wygryzionych lub oparzonych rąk. 2780 9 10
Bielizny po chorych nie trzeba prać rękami. Znaczna oszczędność na materyale i czasie, a koszta nabycia tego pralnika już się przy pierwszych praniach zwracają.
Nabywać można prawie we wszystkich sklepach tego rodzaju, gdzie zaś niema, należy się zwrócić wprost do biura głównego składu pralników walcowych pod adres:

Jan Paully w Krakowie, Krowoderska 47.

Prospekta na żądanie darmo i opłatnie.

Pierwszy krajowy, hurtowny i częściowy skład gramofonów

Józefa Wekslera.

Lwów Sykstuska 2. Tel. 2033/II.

Odznaczony na wystawie jubileuszowej najwyższem odznaczeniem GRAND PRIX.

Kraków Grodzka 71. (obok Wawelu).

Jeneralne zastępstwo Akc. Tow. Gramofonów z marką „Piszący Aniołek". Poleca swoje stanowczo bez szmeru grające gramofony uznane przez pierwszorzędnych znawców za najlepsze i najtrwalsze. Korzystna wymiana płyt. Części składowe i warsztaty reperacyjne na miejscu. 186 18 0

Gramofon koncertowy z 10 płytami 60 koron.

Cenniki darmo i opłatnie. Przeróbka lub zamiana Pathéfonów na Gramofony, oraz wielki wybór Pathéfonów i płyt.

C. SZCZURKOWSKI

KRAKÓW, GRODZKA 2.

poleca w wielkim wyborze

Gry i zabawki ogrodowe — **Piłki nożne** (Fottbal) — **Piłki gumowe — Rakiety — Krokiety.**

NOWOŚCI: Diabollo — Disbollo — Alla.

Ceny niskie. Towar doborowy.

237 22 0

Baczność!

Poleca się Szan. P. T. Publiczności pierwszorzędny zakład

Mleczarnię letnią w Pawilonie Parku Dra Jordana

urządzoną przez

Parową Mleczarnię Dóbr Łuczanowice

Telefon 590. **w Krakowie.** Telefon 590.

Filie mleczarni przy ul. Podwale L. 7, Długiej L. 13, Siennej L. 7, Rakowickiej L. 8. 3097 5 6

Pensyonat otwarty 1 czerwca

SIENKIEWICZÓWKA

w Zakopanem, ul. Zamojskiego

ulubiona willa Henryka Sienkiewicza podczas Jego bytności w Zakopanem.

Pokoje do wynajęcia na dni, tygodnie i miesiące z całodziennem utrzymaniem. — Ceny przystępne.

Z poważaniem
3186 4 6 **Helena Kucharska.**

Dom

z parcelą pod budowę oraz pracownia ślusarska z kompletnem urządzeniem z wolnej ręki do sprzedania. Krowoderska 52. 3246 3 3

Pokój umeblowany

na II p. od frontu do wynajęcia od 1 czerwca przy ul. św. Jana 26. 190 9 0

Zarząd Dóbr Pleszów

pod Krakowem, poczta w miejscu, szuka do kupna 20—30 krów pół krwi fryzyjskiej, holendrów lub oldenburgów. Krowy na ocieleniu lub świeżo wycielone mają pierwszeństwo. 3318 2 3

Młody człowiek handlowiec, posiadający pewną praktykę biurową, poszukuje zajęcia na skromnych warunkach. Wiadomość: **S. S.** poste restante **Jazowsko** (koło Sącza). 3322 3 3

Willa Poprad

w Żegiestowie,

mieszkania z całem utrzymaniem na sezon. Czerwiec, wrzesień, mieszkanie bardzo tanie. **Helena Szwarc.** 3323 3 3

Do wynajęcia

mieszkania: 2 pokoje, przedpokój i kuchnia na parterze zaraz, 2 pokoje, przedpokój i kuchnia z balkonem na I piętrze od lipca. — Półwsie Zwierzyniec, ul. Lelewela 10. Wiadomość na I piętrze. 3326 2 3

Sklep

towarów mieszanych z trafiką za przystępną cenę do sprzedania. Wiadomość w sklepie masarskim, Karmelicka 22. 3331 2 4

Wózek na pełnych resorach na jednego lub parę koni, bardzo elegancki i lekki, o dwóch siedzeniach, do sprzedania. Prądnik Czerwony l. 104 przy szosie, ostatni dom na lewo. 3333 2 3

Pokój frontowy

do wynajęcia od 1 czerwca. — Krupnicza 16, II p. 3334 3 4

Aparat fotograficzny

statywowy 13×18 oraz **Patefon** z płytami do sprzedania, w razie poręczenia na raty. **S. S.** poste restante **Ryczów.** 3335 3 3

Pokój

obszerny, słoneczny dla starszej osoby. Zwierzyniecka 5, I p., od 1 czerwca. 255 7 0

Sprzedaż, zamiana, wynajem.

ZYGMUNT RABA

fortepianista

SKŁAD FORTEPIANÓW I PIANIN

Wyłączne zastępstwo c. k. fabryki 272 1 15

BRACI STINGL

Pianina od 500 koron (także na raty). — **Kraków — ul. św. Jana l. 13.**

Sprzedaż, zamiana, wynajem.

95 20 0

Bardzo wielka ilość osób polepszyła swoje zdrowie i takowe utrzymuje przez używanie

PIGUŁEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH Dra CAUVIN'A

Środek popularny od dłuższego czasu, ekonomiczny, łatwy do użycia. Czyszcząc krew, daje się zastosować prawie we wszystkich chorobach chronicznych jakoto: liszaje, reumatyzmy, przestarzałe katary, dreszcze, zatkania, zanik pokarmu u kobiet, gruczoły, osłabienie nerwów, brak apetytu, w wszelkich zapaleniach, mdłościach, anemii, złem trawieniu i powolnem funkcyonowaniu żołądka.

PIGUŁKI CAUVIN są do nabycia we wszystkich większych aptekach świata, w PARYŻU: Faubourg Saint-Denis, 147

KĄPIELE DARKÓW

(Śląsk austr.). Najsilniejsze kąpiele jodowobromowo-solankowe pierwszego rzędu, jedyne kąpiele, gdzie się można kąpać w czystej solance jodowej. — Najnowsze pomocnicze środki lecznicze. Stary park. Wspaniałe pomieszczenie. Pensya dla dzieci (bez towarzystwa). Poczta, telegraf i stacya kolejowa. Sezon od 15 maja do października. Naczelny lekarz Dr W. Klimek. Wyjaśnień udziela i prospekty wysyła **Zarząd kąpielowy hrabiego Larisch-Mönnicha w Darkowie.** 2782 3 10

Na Najwyższy rozkaz Jego c. i k. Apostolskiej Mości.

XXXIX c. k. Loterya państwowa

na cywilne cele dobroczynne tej połowy państwa

Ta loterya w złocie

jedyna w Austryi prawem dozwolona — obejmuje **18.399 wygranych gotówką** w ogólnej ilości **513.600 koron.**

Główna wygrana:

200.000

KORON GOTÓWKĄ.

Ciągnienie nastąpi nieodwołalnie 17-go czerwca 1909.

Los kosztuje 4 korony.

Losy są do nabycia: w oddziale loteryj państwowych, Wiedeń, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, w kolekturach loteryjnych, trafikach, w urzędach podatkowych, pocztowych, telegraficznych i kolejowych, w kantorach wymiany itd. — Dla kupujących losy plany gry za darmo. **Przesyłka losów wolna od opłaty pocztowej.**

Z c. k. Dyrekcyi dochodów loteryjnych.

2865 6 10 (Oddział loteryj państwowych).

Do sprzedania

fortepian dobry, pianino „Schweighofera", wózek dla chor., łóżka mah., i „Bidermajer", bióro rzeźbione duże i kredens gdański w Składzie mebli Maryi Telesznickiej ul. św. Jana 2, I p. 3345 3 3

Osoba młoda, inteligentna, poszukuje posady na wyjazd do zarządu domu lub przyjmie opiekę nad dziećmi. **Wanda,** Kraków, ul. Jabłonowskich 16, parter, na lewo. 3362 2 2

Monter

do dzwonków elektrycznych i telefonów znajdzie zaraz umieszczenie. — **L. Tomaszkiewicz,** optyk i mechanik, Kraków, Floryańska 2. 3358 2 3

Lekcyi gry na mandolinie

udzielam tak w Krakowie jak również na prowincyi. Zgłoszenia pod **„Carmen"** przyjm. Adm. „N. Reformy". 270 3 0

Do sprzedania zaraz

młyn wodny polski o jednym kamieniu z holendrem do robienia pęcaku, oraz tracz wodny o jednym gatrze, z gruntem i lasem, razem około 5 morgów. Okolica lesista, w miejscu stacya kolei, poczta i kościół oraz w bliskości Zakład kąpielowy. — Zgłoszenia tylko listowne przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod **2580.** 2580 11 0

w **Gimnazyum**

prywatnem męskiem

prof. Stan. Jaworskiego

mającem prawa szkół publicznych

przyjmuje się zgłoszenia na rok szkolny 1909/10

Rynek 17.

Liczba uczniów ograniczona. 3291 2 14

SALON MALARZY POLSKICH

(H. FRISTA)

Floryańska 37, I. piętro.

Sprzedaż oryginaln. obrazów pierwszorzędnych artystów polskich. 2050 16 25
Salon otwarty od 10—12 i od 3—5.

Urzędnik gosp.

36 lat, wyk. z intenzywnych gospodarstw niemieckich, obecnie krótki czas na posadzie w Galicyi, szuka administracyi, lub pod ogólną dyspozycyą (fachowego) dziedzica na wielkie obszary. Zgłoszenia pod **J. P. J. 3351.** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 3351 2 2

Zakład kupna i sprzedaży

Maryi Telesznickiej w Krakowie, róg linii A-B, ul. św. Jana 2, I p.

poleca 1284 15 0

Meble stylowe, nowe i antyczne.

Epokowa nowość!!!

ORIONIT

najnowocześniejszy środek do prania bielizny wydaje po półgodz. gotowaniu bez tarcia i szczotkowania lśniąco białą nieuszkodzoną bieliznę. Za zupełną nieszkodliwość ręczy 3188 6 10

Krakowska fabryka chemiczna W. Śmiechowskiego w Krakowie

Marka biały paw. Cena 40 hal.

BANK ZIEMSKI w ŁAŃCUCIE

podaje do wiadomości, że uchwałą Walnego Zgromadzenia została zmieniona firma instytucyi na

GALICYJSKI BANK ZIEMSKI

Zmianę firmy zarejestrowano w c. k. Sądzie obwodowym jako handlowym w Rzeszowie, do l. 240/9.

Na temsamem Zgromadzeniu uchwalono założenie filii Banku we Lwowie. Filia rozpoczyna swoją działalność z dniem 1 czerwca 1909.

Adres Filii: **Lwów, ul. Brajerowska 6.**

Łańcut, w maju 1909.

3255 2 3 **Dyrekcya.**

Zakład pogrzebowy

odznaczony najwyższemi nagrodami

JANA WOLNEGO

przy ul. św. Tomasza l. 4, tuż przy placu Szczepańskim. Filia: ulica Kopernika l. 6. — Telefon Nr 331.

Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 19 128 0

PATENTY

wyjednywa we wszystkich państwach 31 43 0

inżynier **S. DZBAŃSKI**

przez c. k. Rząd mianowany i zaprzysiężony rzecznik patentowy.

Wiedeń, VII., Lindengasse 2. (Telefon 5662).

LOTERYA

na sanatoryum nauczycielskie.

Cel tak bardzo doniosły, jak zdrowie nauczycielstwa, poczucie wdzięczności dla wychowawców młodego pokolenia, potrzeba społeczna, aby **każdy** nauczyciel mógł spełniać swe obowiązki, a wreszcie bardzo **korzystny** plan głównych i pobocznych wygranych, powinny zapewnić loteryi fantowej na budowę sanatoryum dla **piersiowo chorych** nauczycieli, bez różnicy narodowości i wyznania, jak najwszechstronniejsze poparcie.

Dochód z loteryi jest przeznaczony na sanatoryum nauczycielskie, a więc grosz każdy z lichwą odpłacony będzie, bo przyniesie zdrowie wielu jednostkom zdolnym do pracy kulturalnej i społecznej.

A sanatoryum nauczycielskie, to gwarancya zdrowia nietylko nauczycieli, ale i dziatwy ich pieczy powierzonej.

Do tego dodać należy, że plan gry daje każdemu nabywcy nadzieję **trzech głównych wygranych:** w kwocie **15.000** koron, **9.000** koron i **3.000** koron, tudzież **5.000 pobocznych** wygranych w postaci **5.000 fantów,** łącznej wartości **70.000** koron. 1601 10 10

Losy po 1 koronie wszędzie do nabycia.

Pierwszorzędne dekoracye i urządzenia. Odznaczony medalem i krzyżem.

Zakład pogrzebowy Józefy Horakowej

Kraków, ul. Mikołajska 14, filia ul. Zwierzyniecka 32. — Telefon Nr. 248.

pod kierownictwem **Antoniego Horaka** em. ck. oficyała policyi.

Największe składy trumien metalowych, dębowych, wieńców etc., przeprowadzs. przewóz zwłok, ekshumacye itp. — **Ceny umiarkowane.**

168 30 0

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10.

Rządca Drukarni L. K. Górski.